Kvalifikasjonskrav for vigslede stillinger i Den norske kirke

Presteforeningen

Høringsuttalelse fra Presteforeningen

1. Gir høringsinstansen tilslutning til at ordningen med en kirkelig evalueringsnemnd for prester med alternativ kompetanse opphører?

Ja. Se nærmere begrunnelse under spørsmål 2.

2. Er høringsinstansen enig i utredningens forslag til kompetansekrav for prest for personer med alternativ utdanning?

Ja.

I dagens utdanningssamfunn er det viktig at Dnks prester har fagteologiske kunnskaper og et akademisk dannelsesnivå for å kunne «tolke og formidle kirkens budskap i møte med en kritisk tenkende samtid» og kunne «tydeliggjøre kirkens rolle som kulturbærer og ressurs i møte med religiøse, kulturelle og samfunnsmessige utfordringer» (Prest og kompetanse. Nasjonal kompetanseutviklingsplan for prester i Den norske kirke 2015-2020).

Rekrutteringen til presteyrket har i senere år vært for lav, og vi står overfor en dramatisk rekrutteringskrise. En kartlegging utført av Presteforeningens fagavdeling viser at 1/3 av de nyordinerte prestene var over 40 år i perioden 2008-2013. Ca. halvparten av de nyordinerte over 40 år i perioden var godkjent av evalueringsnemnda. I 2019-2020 har antall godkjente i evalueringsnemnda vært sterkt stigende, etter at kravet til å inneha mastergrad i 5 år hvis man ikke har fylt 50 år ble opphevet. Det viser at rekrutteringen til prestetjenesten ikke bare kommer fra profesjonsstudiet i teologi som første utdanning, men at prestetjeneste som second carreer er blitt en betydelig del av rekrutteringen.

Dette bidrar positivt til et presteskap med variert yrkes- og livserfaring, noe som samlet sett bidrar til at kirken kan utøve sin tjeneste bedre. Ulike typer erfaring er viktige ressurser i prestetjeneste i gudstjenestelivet, i møte med mennesker ved de kirkelige handlingene og i annet menighetsliv, for livsnærhet og relevans. Samtidig er det viktig at kravene til teologisk faglighet og akademisk dannelse ivaretas.

Presteforeningen mener profesjonsstudiet i teologi fortsatt skal være hovedveien til prestetjeneste, men på grunn av rekrutteringsutfordringene er det nødvendig med alternative veier til prestetjeneste med kortere utdanningsløp med tilleggskrav til oppnådd alder og utdanningsnivå som kan kompensere for noe av det normale utdanningskravet.

Presteforeningen mener kompetansekravene som foreslås av utredningen er rimelige. Kravet til teologisk kompetanse er stilt noe mer presist og noe mer omfattende enn i de gamle reglene. Samtidig er kravene til innhold i mastergrad åpent, slik at det ikke er behov for noen særskilt vurdering av mastergradens relevans for prestetjenesten. Vurderingen av egnethet for prestetjeneste gjøres dels av utdanningsinstitusjonene, dels av biskopen i forberedelsene til vigsling. En egnethetsvurdering i en egen evalueringsnemnd anses derfor overflødig. Presteforeningen er enig i at utdanningskrav, spesifikke krav til teologisk og praktisk-teologisk kompetanse sammen med et alderskrav, gir en mer forutsigbar alternativ vei til prestetjeneste, og enklere prosedyrer for godkjenning som prest. Dette gir grunnlag for at evalueringsnemnda kan opphøre.

Utredningens forslag fører heller ikke til behov for administrativ godkjenning av søkere med annen kompetanse i Kirkerådet. Sammen med nedleggelse av evalueringsnemnda fører det til administrativ forenkling og mindre ressursbruk i kirkens sentraladministrasjon.

3. Gir høringsinstansen tilslutning til at muligheten for å gi unntak fra kompetanse på grunnlag av særskilte kvalifikasjoner opphører?

Presteforeningen er enig i at muligheten for unntak på grunnlag av særskilte kvalifikasjoner opphører. Presteforeningen mener utdanningsinstitusjonenes mulighet til realkompetansevurdering av søkere ivaretar de nødvendige hensyn.

4. Er høringsinstansen enig i at utdanningsnivået for kateket, diakon og kantor skal videreføres på samme nivå som i dag?

Ja.

5. Slutter høringsinstansen seg til forslaget om at ordningen med at Kirkerådet kan godkjenne alternativ kompetanse opphører?

Ja.

6. Har høringsinstansen andre kommentarer til innholdet i utredningen?

Oslo 17.11.2020

For Presteforeningen

Martin Enstad, leder